

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

17–21. februar 2025.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Februar 2025.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 21. 2. 2025.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	6.013,13	-1,66%	18,21%
Dow Jones Industrial	SAD	43.428,02	-2,51%	11,16%
NASDAQ	SAD	19.524,01	-2,51%	21,71%
Dax 30	Nemačka	22.287,56	-1,00%	28,31%
CAC 40	Francuska	8.154,51	-0,29%	3,07%
FTSE 100	Velika Britanija	8.659,37	-0,84%	12,69%
NIKKEI 225	Japan	38.776,94	-0,95%	-0,82%
Shanghai Composite	Kina	3.379,11	0,97%	13,08%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,10%	-0,8	-80,3
	10y	2,47%	3,8	2,8
Francuska	2y	2,26%	-2,8	-63,9
	10y	3,22%	4,5	30,4
Španija	2y	2,32%	0,9	-76,3
	10y	3,09%	3,5	-24,9
Italija	2y	2,38%	-1,8	-105,5
	10y	3,55%	3,2	-35,8
UK	2y	4,23%	2,7	-37,5
	10y	4,57%	7,1	46,6
SAD	2y	4,20%	-6,1	-51,2
	10y	4,43%	-4,5	11,1
Kanada	2y	2,73%	0,7	-149,8
	10y	3,11%	0,0	-43,1
Japan	2y	0,81%	1,7	65,3
	10y	1,42%	6,8	70,9
Kina	2y	1,45%	9,3	-58,8
	10y	1,75%	10,5	-65,3

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0463	-0,42%	-3,30%	USD/EUR	0,9557	0,42%	3,41%
EUR/GBP	0,8275	-0,70%	-3,21%	USD/GBP	0,7909	-0,28%	0,10%
EUR/CHF	0,9392	-0,47%	-1,54%	USD/CHF	0,8976	-0,04%	1,81%
EUR/JPY	156,13	-2,43%	-4,20%	USD/JPY	149,22	-2,02%	-0,92%
EUR/CAD	1,4876	-0,05%	1,90%	USD/CAD	1,4218	0,37%	5,38%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR				USD				GBP				CHF			
	Nivo	Promena u b.p.			Nivo	Promena u b.p.			Nivo	Promena u b.p.			Nivo	Promena u b.p.		
		1w	YoY	1w		YoY	1w	YoY		1w	YoY	1w		YoY		
O/N	2,67%	0,0	-124,3	4,34%	1,0	-96,0	4,45%	0,1	-73,4	0,44%	-0,7	-125,2				
1M	2,60%	-0,9	-126,9	4,32%	0,6	-100,2	4,46%	0,0	-73,1	0,44%	0,0	-125,5				
3M	2,52%	-0,1	-142,4	4,32%	-0,1	-100,2	4,44%	-0,2	-76,9	0,56%	-3,8	-114,2				
6M	2,45%	-6,7	-146,0	4,29%	-2,0	-96,2	4,34%	1,0	-83,3	0,80%	-2,9	-90,4				
12M	2,46%	2,5	-123,4	4,22%	-5,1	-80,2	4,23%	3,8	-77,7	1,11%	-2,4	-47,6				

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 2025. (u %)
Evropska centralna banka	2,75	-0,25	30. 1. 2025.	06. 3. 2025.	2,50
Federalne rezerve SAD	4,25–4,50	-0,25	18. 12. 2024.	19. 3. 2025.	4,25–4,50
Banka Engleske	4,50	-0,25	6. 2. 2025.	20. 3. 2025.	4,50
Banka Kanade	3,00	-0,25	29. 1. 2025.	12. 3. 2025.	3,00
Narodna banka Švajcarske	0,50	-0,50	12. 12. 2024.	20. 3. 2025.	0,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,42% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0401 do 1,0506 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0410 do 1,0489 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom prve polovine izveštajnog perioda dolar je jačao u odnosu na evro pretežno zbog svoje uloge valute sigurnog utočišta usled povećane neizvesnosti oko uvođenja američkih carina i povišenih tenzija uoči pregovora o okončanju konflikta između Rusije i Ukrajine.

U utorak je predsednik SAD Trump izjavio da će uvesti carine od 25% na uvoz automobila, poluprovodnika i farmaceutskih proizvoda, koje bi mogle da stupe na snagu od 2. aprila. Pored toga, objavljen je pokazatelj proizvodne aktivnosti koju pokriva FED iz Njujorka, koji je u februaru povećan sa -12,6 na 5,7. Indikator nabavih cena je povećan sa 29,1 na 40,2, čime se našao na najvišem nivou u prethodne dve godine, dok je indikator prodajnih cena povećan sa 9,3 na 19,6.

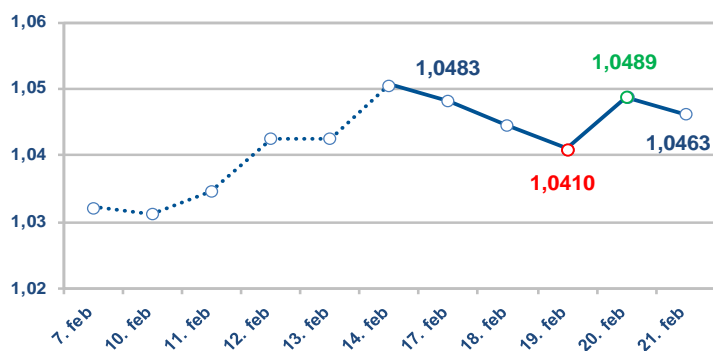
U sredu je članica ECB-a Šnabel izjavila da se ECB približava trenutku kada će možda morati da pauzira ili čak zaustavi proces smanjenja kamatnih stopa i dodala je da više nije sigurna da li je monetarna politika uopšte restriktivna. Istakla je da su inflacija u oblasti usluga i rast zarada i dalje na visokom nivou.

Kasnije u toku dana objavljen je zapisnik sa sastanka FED-a koji je održan 29. januara, prema kome su pojedini zvaničnici istakli mogućnost da su trenutne stope dosta bliže neutralnom nivou nego što se ranije mislilo, što bi značilo da je potreban manji broj smanjenja kamatnih stopa. Pored toga, naglašeno je postojanje nižeg rizika od slabljenja tržišta rada, ali istovremeno i povišenog rizika od rasta inflacije. Istaknuto je da promene u trgovinskoj politici, kao i jaka tražnja stanovništva, mogu da ograniče kretanje inflacije ka ciljanom nivou od 2%. Na kraju dana kurs EUR/USD se našao na nivou od 1,0410 američkih dolara za evro, što predstavlja najniži nivo na zatvaranju tokom posmatranog perioda.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema američkom dolaru za 0,42%

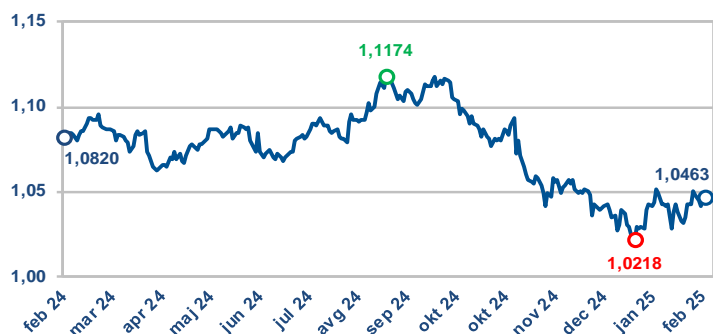
U četvrtak je dolar oslabio prema evru, usled pozicioniranja tržišnih učesnika uoči neizvesnosti oko uvođenja američkih carina. Tokom dana objavljen je podatak o broju novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završava 15. februara povećan sa 214 hiljada na 219 hiljada, dok se očekivalo da iznosi 215 hiljada. Pored toga, objavljen je i pokazatelj uslova poslovanja u oblasti koju pokriva FED iz Filadelfije, koji je u februaru smanjen sa 44,3 na 18,1, dok se očekivalo da iznosi 14,3. Kurs EUR/USD se na kraju dana našao na nivou od 1,0489 američkih dolara za evro, što predstavlja najviši nivo na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

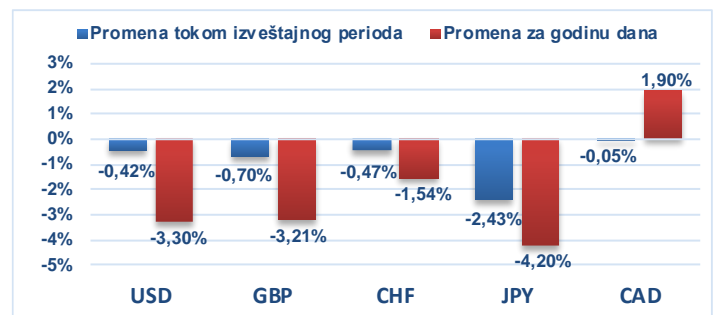
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak, uoči otvaranja evropske sesije trgovanja evro je oslabio usled objave podataka o kompozitnom PMI indeksu u Francuskoj, koji je u februaru smanjen sa 47,6 na 44,5, čime se našao na najnižem nivou od septembra 2023. godine. U drugoj polovini dana objavljen je podatak o kompozitnom PMI indeksu u SAD koji je u februaru smanjen sa 52,7 na 50,4, čime se takođe našao na najnižem nivou od septembra 2023. godine. Uprkos objavljenom podatku o PMI indeksu, dolar je do kraja dana nastavio da jača usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred narednu nedelju, kada će biti objavljeni dugo iščekivani podaci o PCE indeksu u SAD.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0463 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD opali su duž cele krive, posebno na delu od jedne godine i duže. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 6 b.p., na 4,20%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 4,5 b.p., na 4,43%.

Tokom izveštajnog perioda prinosi su zabeležili pad, usled zabrinutosti investitora da bi najavljene američke carine mogle usporiti globalni privredni rast. Pored toga, podaci o PMI indeksu u SAD dodatno su oborili prinose, nakon što je izveštaj ukazao na neočekivano usporavanje dominantnog uslužnog sektora. S druge strane, zapisnik sa sastanka FED-a koji je objavljen sredinom nedelje pokazao je da su zvaničnici naklonjeni dužem zadržavanju kamatnih stopa na povišenom nivou, usled i dalje upornih inflatornih pritisaka.

Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za februar, smanjen je sa 52,7 na 50,4, dok je očekivan rast na 53,2. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 52,9 na 49,7, dok je očekivan rast na 53,0. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 51,2 na 51,6, dok je očekivano da iznosi 51,4. Rast novih porudžbina značajno je usporio, dok su poslovna očekivanja za narednu godinu smanjena usled rastućih briga i neizvesnosti u vezi s politikama nove vlade. Porast proizvodnje u domaćem sektoru industrije delimično je bio povezan s većim planiranim porudžbinama zbog uvođenja carina na stranu robu. Troškovi inputa su u međuvremenu naglo porasli, naročito u proizvodnom sektoru, pošto su dobavljači uračunali povećanje prodajnih cena usled carina.

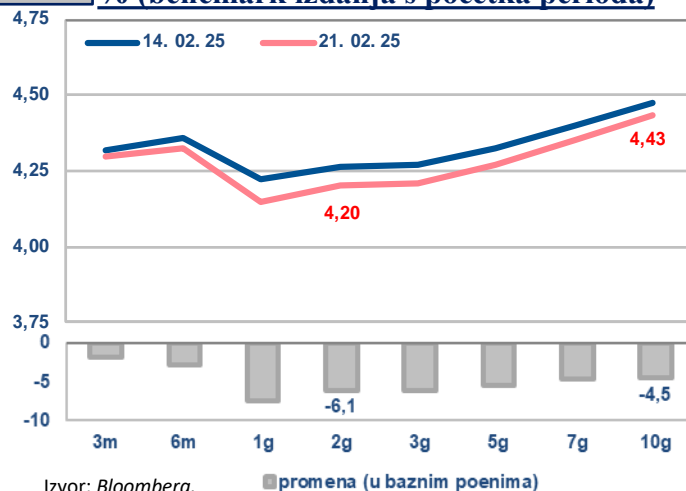
Kompozitni PMI indeks u februaru smanjen sa 52,7 na 50,4, dok je očekivan rast na 53,2

Zapisnik sa sastanka FED-a koji je održan 29. januara pokazao je da su kreatori monetarne politike raspravljali o tome da li su kamatne stope znatno iznad neutralnog nivoa. Pritom su određeni učesnici istakli mogućnost da su trenutne stope zapravo dosta bliže neutralnom nivou nego što se ranije mislilo, što bi značilo da je potreban manji broj smanjenja kamatnih stopa. Pored toga, članovi FED-a su istakli smanjenje rizika od slabljenja tržišta rada, ali su istovremeno naveli povećane rizike po inflaciju. Iako postoji neizvesnost u pogledu restriktivnosti trenutne monetarne politike, većina članova FED-a smatra da su dobro pozicionirani da adekvatno odgovore na sve ekonomske promene proistekle iz trgovinskih, imigracionih i poreskih politika.

Predsednik SAD Donald Trump izjavio je u utorak, 18. februara, da će uvesti carine od oko 25% na uvoz automobila, poluprovodnika i farmaceutske proizvoda, koje bi mogle stupiti na snagu već 2. aprila. Trump je ranije najavio carine od 25% na čelik i aluminijum, koje bi trebalo da stupe na snagu u martu. Evropski proizvođači automobila, uključujući Folksvagen i azijske kompanije, bili bi najviše pogođeni novim tarifama. Trump nije precizirao da li će mere biti usmerene na određene zemlje ili će se odnositi na sva vozila uvezena u SAD. Takođe nije naznačeno da li će automobili proizvedeni u okviru sporazuma o slobodnoj trgovini s Kanadom i Meksikom biti izuzeti od plaćanja ovih carina.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

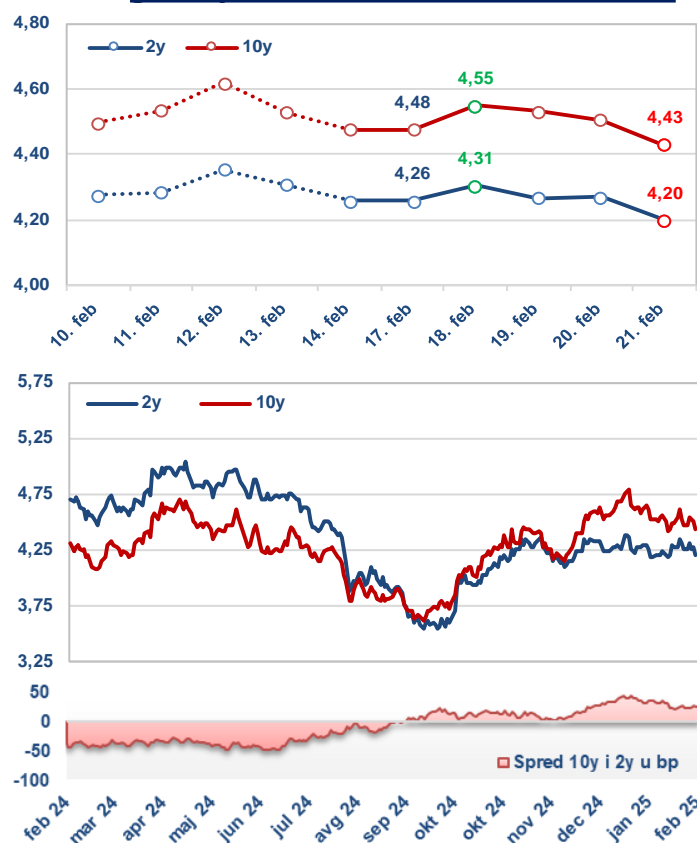
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Pokazatelj proizvodne aktivnosti FED-a iz Njujorka	Feb.	0,0	5,7	-12,6
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	15. feb.	215	219	214
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Feb.	53,2	50,4	52,7

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su na ročnostima do šest meseci, dok su na dužim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je oko 1 b.p., na 2,10%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 4 b.p., na 2,47%.

Na rast prinosa tokom nedelje uticala je izjava članice ECB-a Šnabel, kao i potencijalno povećanje emisija obveznica od strane vlada zemalja EU, pri čemu će se prikupljena sredstva koristiti za finansiranje budžeta za odbranu. S druge strane, na pad prinosa uticala je objava PMI indeksa uslužnog sektora u Francuskoj, koji je bio znatno ispod očekivanja.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za februar, zadržan je na 50,2 (očekivano 50,5). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 51,3 na 50,7 (očekivano 51,5). Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 46,6 na 47,3 (očekivano 47,0), čime se našla na najvišem nivou u prethodnih devet meseci.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima za februar, povećan je sa 50,5 na 51,0 (očekivano 50,8), čime se našao na najvišem nivou u prethodnih devet meseci. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 52,5 na 52,2. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 45,0 na 46,1, čime se našla na najvišem nivou u prethodne dve godine.

Kompozitni PMI indeks za Francusku, prema preliminarnim podacima za februar, smanjen je sa 47,6 na 44,5, koliko je iznosio u januaru (očekivano 48,0). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 48,2 na 44,5 (očekivano 48,9). Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 45,0 na 45,5 (očekivano 45,3), čime se našla na najvišem nivou u prethodnih devet meseci. Kompozitni PMI indeks i komponenta koja se odnosi na uslužni sektor našli su se na najnižem nivou od septembra 2023. godine.

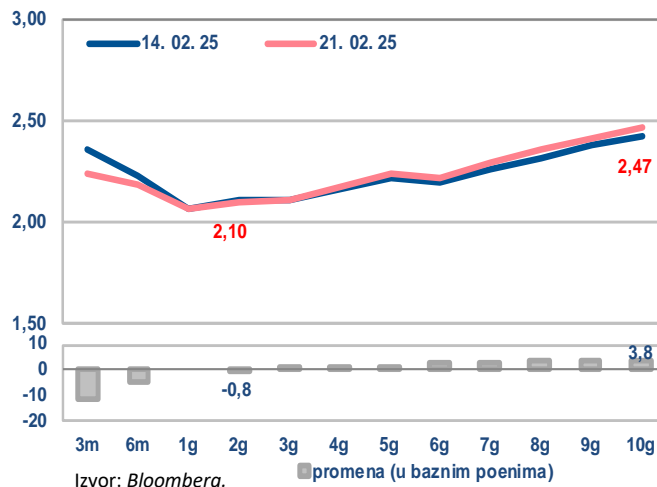
Kompozitni PMI indeks za Francusku smanjen je na 44,5, što je najniži nivo od septembra 2023. godine

Članica ECB-a Šnabel rekla je da se ECB približava trenutku kada će možda morati da pauzira ili čak i da zaustavi proces smanjenja kamatnih stopa i dodala da više nije sigurna da li je monetarna politika uopšte restriktivna. Istakla je da su inflacija u oblasti usluga i rast zarada i dalje na neprijatno visokom nivou, a da, iako projekcije ECB predviđaju njihovo usporavanje, to tek treba da se materijalizuje. Šnabel i drugi zvaničnici ECB-a istakli su da treba postupati oprezno, iako većina tržišnih učesnika očekuje da će ECB do kraja godine smanjiti kamatne stope još tri puta, nakon smanjenja od 125 b.p. od juna prošle godine, kada je ECB otpočela ublažavanje monetarne politike.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u februaru je povećan za 15,7 poena, što predstavlja najveći mesečni rast u prethodne dve godine, sa 10,3 na 26,0 (očekivano 20,0). **ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku** povećan je sa -90,4 na -88,5 (očekivano -89,4). **ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra** u februaru je povećan sa 18,0 na 24,2, a **ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za zonu evra** povećan je sa -53,8 na -45,3.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, preliminarno	Feb.	50,5	50,2	50,2
Kompozitni PMI indeks za Nemačku, preliminarno	Feb.	50,8	51,0	50,5
ZEW indeks ekonomskih očekivanja u Nemačkoj	Feb.	20,0	26,0	10,3

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

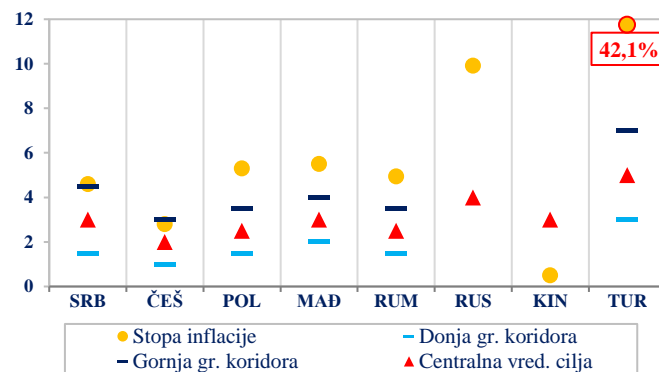
Referentne kamratne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	13. 3. 2025.	5,50
Češka (CNB)	3,75	-0,25	6. 2. 2025.	26. 3. 2025.	3,65
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	12. 3. 2025.	5,75
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	25. 3. 2025.	6,25
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	7. 4. 2025.	6,25
Turska (CBRT)	45,00	-2,50	23. 1. 2025.	6. 3. 2025.	42,65
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	21. 3. 2025.	21,10
Kina (PBoC)	1,50	-0,20	24. 9. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T1 2025. godine -- prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

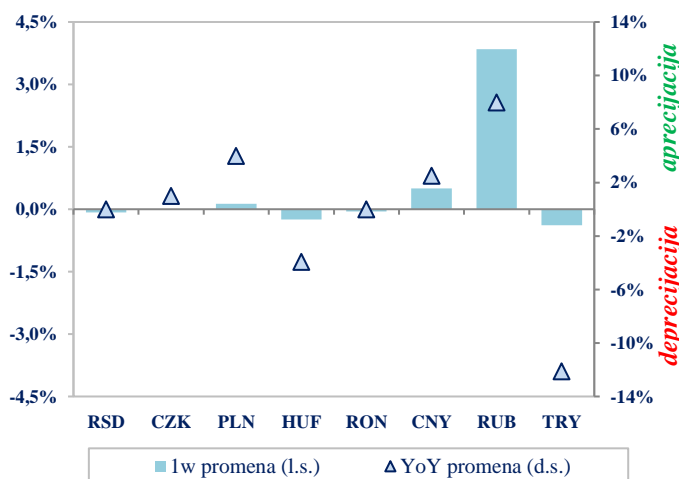
Ruska rublja je u petak, 21. februara, zabeležila nivo od 88,5 rubalja po američkom dolaru, što predstavlja njen najjači nivo u odnosu na dolar u prethodnih šest meseci (od avgusta prošle godine). Ovakva kretanja su zabeležena usled povećanja očekivanja da će se situacija u Ukrajini smiriti nakon održavanja sastanka najviših zvaničnika SAD i Ruske Federacije u utorak, 18. februara, u okviru prve runde pregovora o okončanju rata. Nakon što je ruska rublja na kraju 2024. godine zabeležila svoj najslabiji nivo u odnosu na dolar od eskalacije tenzija početkom 2022. godine (113,7 rubalja po američkom dolaru), od početka 2025. godine je zabeleženo znatnije jačanje rublje prema dolaru (od 28%), usled promena u spoljnoj politici SAD, a po dolasku Donalda Trampa na mesto predsednika SAD.

Rast očekivanja da bi mogao biti zaključen mirovni sporazum između Rusije i Ukrajine jedan je od važnijih faktora koji je uticao i na jačanje pojedinih lokalnih valuta CEE regiona. Od početka godine beleži se gotovo kontinuirano jačanje poljskog zlota i mađarske forinte prema evru (2,8% i 2,9%, respektivno). Poljski zlot je u utorak, 18. februara, zabeležio svoj najjači nivo u odnosu na evro od 2019. godine (4,15 zlota po jednom evru). U nešto manjoj meri je prema evru od početka godine ojačala i češka kruna (0,4%).

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Fitch Ratings* potvrdila je kreditni rejting Rumunije na nivou od BBB-, pri čemu je zadržala negativne izglede za njegovu promenu, što su tržišni učesnici i očekivali. Podsećamo, agencija je u decembru prošle godine prilikom vanredne procene donela odluku o promeni izgleda sa stabilnih na negativne. U saopštenju agencije se navodi da su negativni izgledi Rumunije rezultat značajnog pogoršanja javnih finansija, usporavanja stope rasta BDP-a u 2024. godini i uticaja trenutne političke neizvesnosti na izgleda po pitanju fiskalne konsolidacije. Navodi se da je u 2024. godini Rumunija ostvarila najviši nivo budžetskog deficita do sada, na nivou od 8,7% BDP-a, što je i najviši nivo među državama sa kreditnim rejtingom BBB-. Sve tri vodeće agencije za ocenu kreditnog rejtinga ocenjuju Rumuniju na najnižem nivou investicionog ranga, pri čemu agencije *Fitch* i *S&P* uz negativne izglede, dok se smanjenje izgleda od strane agencije *Moody's* očekuje u martu.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,790	-2,0	-123,0
Češka	3,899	9,1	33,8
Poljska	5,751	13,8	41,4
Mađarska	6,543	0,7	48,3
Rumunija	7,440	1,9	103,5
Turska	25,850	-4,0	352,0
Kina	1,680	11,0	-77,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Refinitiv*) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od 1,83% i kretala se u rasponu od 2.898,54 do 2.940,61 dolar po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

Cena zlata 20. februara dostigla nove istorijske maksimume: 2.954,84 USD/Oz tokom perioda trgovanja i 2.940,61 USD/Oz na zatvaranju tržišta

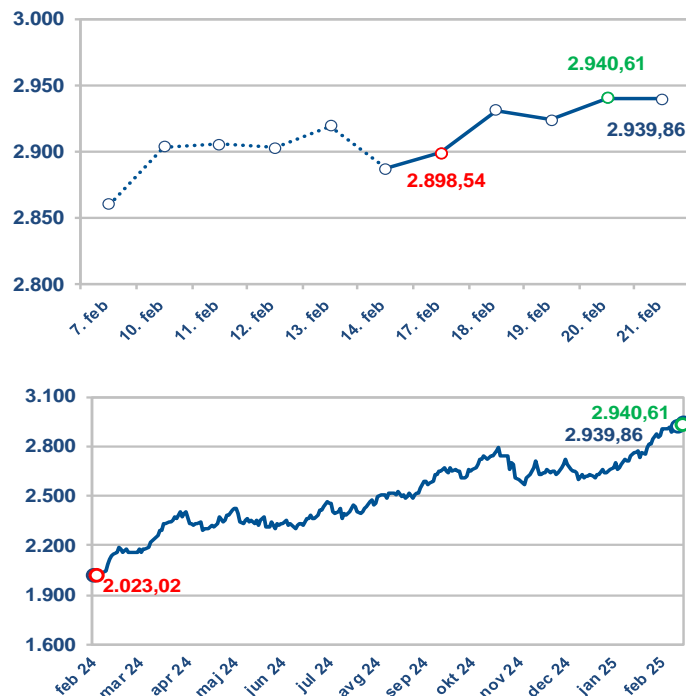
Na rast cene zlata su uticali: zabrinutosti zbog carinskih pretnji predsednika SAD i strah od eskalacije trgovinskog rata; rast tražnje centralnih banaka za kupovinom zlata; rast globalnih zaliha zlata u *ETF* fondovima na najviši nivo od 2024; smanjenje zaliha zlata u Londonu usled premeštanja poluga iz trezora Banke Engleske (*BoE*) na *COMEX* tržište fjučersa u SAD vođeno špekulacijama da će Trampova administracija uvesti carine na zlato, kao i očekivanja pojedinih banaka da će cena zlata preći nivo od 3.300 dolara po unci u 2025.

Cena zlata porasla za 1,83% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.939,86 dolara po unci

Na usporavanje daljeg rasta cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: najave sa samita predstavnika SAD i Rusije u Saudijskoj Arabiji u vezi okončanja rata u Ukrajini, kao i izjave brojnih zvaničnika FED-a koji signaliziraju da se ne žuri s daljim smanjenjem kamatnih stopa dok ne bude više informacija o tarifama i poreskoj politici u SAD.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: *Bloomberg*.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa *brent* od 0,41%, koja se kretala u rasponu od 74,43 do 76,48 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

Na usporavanje rasta i nagli pad cene nafte krajem posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: predviđanje Međunarodne agencije za energetiku (*IEA*) da će 2025. rast globalne ponude nafte nadmašiti potražnju; vest o povećanom izvozu nafte iz Libije, Sirije i iz iračkog regiona Kurdistan; izdavanje dozvola administracije SAD za izvoz tečnog prirodnog gasa za tržišta u Aziji i Evropi; izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) i Američkog instituta za naftu (*API*) o rastu zaliha sirove nafte u SAD, kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 0,41% i na kraju posmatranog perioda iznosila 74,43 dolara po barelu

Na rast cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: pooštrene sankcije SAD i EU usmerene na tankere koji prevoze rusku naftu, koje su podstakle tražnju za bliskoistočnom i afričkom naftom; pritisak predsednika SAD Trampa na Iran da se izvoz iranske nafte smanji na nulu radi sprečavanja Teherana da dode do nuklearnog oružja, kao i napad ukrajinskih bespilotnih letelica na naftovod u Krasnodarskom, što je poremetilo tok nafte kojim i američke kompanije *Chevron* i *Exxon* iz Kazahstana transportuju 80% izvoza na globalno tržište.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: *Bloomberg*.